

Nr 502.

Av herrar **Osterman** och **von Friesen**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 184, angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m.*

I proposition nr 184 angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m. föreslås i likhet med i 1938 års arbetarskyddskommittés betänkande att för tillsynen å arbetarskyddslagstiftningen skall på varje inspektionsdistrikt finnas tekniskt utbildad personal, d. v. s. yrkesinspektör och honom underställd teknisk personal samt en socialinspektör, för övervakning av speciellt hygieniska frågor och övriga sociala frågor i samband med arbetsplatserna. Departementschefen framhåller, att yrkesinspektören skall vara chef för distriktet, samordna och fördela arbetet.

I propositionen har föreslagits, att den sociala avdelningen inom arbetarskyddsstyrelsen skall intaga en fristående ställning och direkt sortera under styrelsens chef. Departementschefen framhåller vidare, att socialinspektörerna på distrikten »torde böra intaga en mera fristående ställning än den tekniska personalen».

Då socialinspektörerna skola stå under särskild ledning av arbetarskyddsstyrelsens sociala avdelning och därtill på grund av arbetets karaktär måste intaga en mera fristående tjänsteställning på distrikten, måste detta klart utsägas i lagtexten på så sätt, att propositionens formulering »torde böra» utbytes mot »skola».

Beträffande kompetenskraven för socialinspektör har i 1938 års arbetarskyddskommittés betänkande föreslagits akademisk examen med lämplig ämneskombination jämte fullständig kurs vid socialinstitut samt praktisk erfarenhet.

Departementschefen begränsar det formella kompetenskravet till fullständig kurs vid socialinstitut, vilken utbildning dock bör kunna ersättas av »erfarenhet av skyddsarbete eller annan praktisk verksamhet på området». Detta innebär, att kompetenskravet för socialinspektör sänkes och blir lägre än för de inspekterande befattningshavarna inom nuvarande kvinnliga yrkesinspektionen, vilka skola ersättas av socialinspektörerna. Detta kan tyckas egendomligt, när staten med utbyggnad av allt fler skolor, socialinstitut och högskolor skapar möjligheter till utbildning och därmed samtidigt visar, att utbildning och skolning äro nödvändiga även på det sociala området.

Den tekniska utvecklingen har gått framåt med en oerhörd snabbhet och vi ha att se fram emot en fortgående utveckling på detta område, vilket

medför ständigt nya problem på yrkeshygienens område, stora påfrestningar för människorna och djupa ingripanden i de sociala förhållandena. Med hänsyn till detta måste socialinspektören vara väl skolad för sin uppgift likaväl som den tekniska expertisen för sin, varför det formella kompetenskravet måste innebära fordran på fullständig kurs vid socialinstitut eller akademisk examen med lämplig ämneskombination jämte i båda fallen praktisk erfarenhet på området.

Här må framhållas, att den praktiska erfarenheten har den allra största betydelse och att det finns många dugande män och kvinnor, endast praktiskt skolade, men att i ett arbete som detta den formella kompetensen är nödvändig för att skapa större vidsynthet och framsynthet samt möjligheter att följa utvecklingen på det internationella området. Där det ute i arbetslivet finnes dugande krafter med erfarenhet, vilka skulle kunna bli utmärkta socialinspektörer, böra stipendier eller medel på annat sätt kunna ställas till förfogande så att dessa personer kunna bibringas den formella kompetensen, som även måste skapa större säkerhet för dem själva både i utövandet av inspektionsarbetet och i samarbetet med övriga befattningshavare.

Med anledning av vad ovan framhållits hemställes,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 184 för sin del måtte besluta:

att socialinspektörerna på distrikten skola intaga en mera fristående ställning än den tekniska personalen samt

att det formella kompetenskravet för socialinspektör fastställles till fullständig kurs vid socialinstitut eller akademisk examen med lämplig ämneskombination jämte i båda fallen erfarenhet på området.

Stockholm i april 1948.

Einar Osterman.

Bertil von Friesen.